

Etiske regler for Institutt for gruppeanalyse og gruppepsykoterapi, IGA

Vedtatt på Generalforsamling mars 2019, språklig redigering 2025

1 Innledning, generelt om reglene

- 1.1 Etiske regler for IGA er forpliktende for ansatte, medlemmer og æresmedlemmer, samt kandidater i utdanning ved IGA. Alle disse har ansvar for å være kjent med de etiske reglene.
- 1.2 Medlemmer og kandidater er først og fremst forpliktet av gjeldende lover og forskrifter for helsepersonell og innen ulike yrkes-/profesjonsorganer. Derneft til IGA sine spesifikke regler.
- 1.3 Brudd på de etiske reglene kan føre til at det innledes disiplinær sak.
- 1.4 Brudd på etiske regler kan resultere i pålegg og/eller sanksjoner. IGA kan:
  - 1.4.1 Pålegge veiledning
  - 1.4.2 Uttale kritikk ved brudd på reglene
  - 1.4.3 Melde til tilsynsmyndighet
  - 1.4.4 Ekskludere/frata medlemmer medlemskap i IGA og kandidater utdanningsplass (med angitt tid)
- 1.5 Medlemmer har plikt til å informere etisk utvalg hvis de er siktet etter straffeloven, eller blitt pålagt restriksjoner for brudd på helselovgivningen av Statens Helsetilsyn.

2 Respekt for personlig integritet

Medlemmer og kandidater skal ivareta den enkelte pasient/klients interesse og integritet. Disse skal behandles med omsorg og respekt. Samarbeid bør baseres på gjensidig tillit og skal bygge på informert samtykke.

3 Ansvar for egen kompetanse og kvalitet i arbeidet

Medlemmer og kandidater skal basere sitt arbeid på empiri og klinisk kunnskap. Dette innebærer å holde seg orientert om kunnskapsmessig utvikling innen fagfeltet og vedlikeholde sin profesjonelle kompetanse. Når man tar på seg pasientoppdrag, skal medlemmer og kandidater vurdere og ta hensyn til faglige og personlige begrensninger som kan virke inn på egen yrkesutøvelse.

4 Medlemmer og kandidaters forhold til pasienter/klienter

- 4.1 Informasjonsplikt: Pasient/klient må i forkant informeres om behandlingsmetode, arbeidsform og forventet effekt, samt om rammer i forhold til tidspunkt, varighet, sted og økonomiske vilkår.
- 4.2 Profesjonell rolleforståelse: Det påhviler medlemmer og kandidater å utøve egen rolle på profesjonelt vis, avstå fra all form for utnyttelse, det være seg seksuelt, emosjonelt, økonomisk eller på annen vis.
- 4.3 Ikke-diskriminerende holdning: Medlemmer og kandidater skal ikke diskriminere enkeltindivider eller grupper på bakgrunn av alder, rase, kjønn, etnisk opprinnelse, religiøs overbevisning eller seksuell legning eller praksis. I dette ligger at pasienter heller ikke skal gis forrang på lignende grunnlag. Kun faglige vurderinger skal ligge til grunn for inntak av pasienter til behandling.
- 4.4 Konfidensialitet og taushetsplikt: Medlemmer og kandidater har taushetsplikt og de skal vise diskresjon overfor det de får vite i kraft av sin rolle. Den moralske taushetsplikten og diskresjonen kan være mer omfattende enn den juridiske. Utlevering av informasjon må ha bakgrunn i pasientens/klientens underforståtte eller uttrykte samtykke eller i lov.

5 Lærere og veilederes forhold til veilander og kandidater

- 5.1 Veiledere ved IGA skal informere de som mottar veiledning om IGAs etiske regler.
- 5.2 Veiledere ved IGA skal ivareta at relasjonen til den som mottar veiledning skjer innenfor profesjonelle rammer og at all informasjon fra veiledningen behandles konfidensielt. Veileder kan likevel, som del av veilederrollens ansvar, iverksette nødvendige tiltak dersom liv og helse vurderes å være i fare, hos den som veiledes eller hos pasient/klient.

- 5.3 Lærere og veiledere ved IGA skal overholde vanlige prinsipper om konfidensialitet i relasjon til kandidater eller potensielle kandidater, med mindre det er alvorlig bekymring rundt egnethet for utdanning og senere rolle som gruppeterapeut eller gruppeanalytiker.
- 5.4 Lærere og veiledere som oppdager tegn til faglig eller etisk svikt hos kandidater, bør ta dette opp direkte med vedkommende. Formen bør være varsom. Lærere og veiledere kan kontakte etikkutvalget for hjelp og råd, om ønskelig anonymt. Det kan også bli aktuelt å ta saken opp med administrativt overordnet, med IGAs øvrige organer eller melde til aktuell helsemyndighet.

6 Medlemmers og kandidaters relasjon til de som mottar veiledning og til kolleger

- 6.1 Medlemmer skal ha en respektfull holdning til kolleger, kandidater, og medlemmer av nærliggende profesjoner. Kandidater skal ha samme respektfulle holdning til kolleger, veiledere og medlemmer av nærliggende profesjoner.
  - 6.1.1 Dette innebærer å avstå fra å spre rykter eller usaklig vurdering av kolleger og deres arbeid eller privatliv, men stå fritt til å fremføre saklig kritikk og debatt.
- 6.2 Medlemmer og kandidater som oppdager tegn til faglig eller etisk svikt hos en kollega, bør ta dette opp direkte med vedkommende. Formen bør være varsom, spesielt overfor kandidater. Medlemmer og kandidater kan kontakte etikkutvalget for hjelp og råd, om ønskelig anonymt. Det kan også bli aktuelt å ta saken opp med administrativt overordnet, med IGAs øvrige organer eller melde til aktuell helsemyndighet.

7 Medlemmer og kandidaters forhold til tredje part, myndigheter, media, offentlighet

- 7.1 Når et medlem eller en kandidat uttaler seg offentlig, skal saklighet og nøkternhet tilstrebnes.
- 7.2 Markedsføring av gruppeanalytisk og gruppeterapeutisk virksomhet skal være pålitelig, saklig og korrekt i form og innhold. Medlemmer skal være ryddige vedrørende informasjon om egne kvalifikasjoner, utdanning, kompetanse og posisjon.

8 Habilitet

Det påhviler den enkelte å utøve godt skjønn når det gjelder habilitet. Det innebærer å ta ansvar for å ta opp spørsmålet om habilitet og eventuelt la dette få konsekvenser for hvilke oppgaver og roller man tar på seg, også innenfor arbeid i IGAs styre og ulike utvalg.

9 Etikkutvalget

- 9.1 Utvalget består av tre medlemmer som velges på generalforsamlingen for to år.
- 9.2 Utvalget kan gi råd til medlemmer og kandidater i vanskelige etiske dilemmaer.
  - 9.2.1 Kontaktinformasjon til Etikkutvalget finnes på IGAs nettside: www.iga.no/etikkutvalget
- 9.3 Utvalget undersøker og behandler klagesaker og gir råd til styret i slike saker.
- 9.4 Dersom utvalget får kjennskap til brudd på de etiske reglene, kan utvalget på eget initiativ og i samråd med styret gjøre nærmere undersøkelser i saken, uavhengig av om det foreligger en klage eller ikke. Utvalget gir råd også i slike saker.
- 9.5 Utvalget skal på eget initiativ ta opp etiske temaer og saker som de mener det er viktig å fokusere på, og stimulere forening og utdanning til kontinuerlig etisk refleksjon og utvikling av etisk kompetanse.
- 9.6 Utvalget kan komme med forslag til endring av de etiske reglene.

10 Prosedyrer i formelle klagesaker

- 10.1 Klagesaker fremmes skriftlig til etikkutvalget med kopi til styrt.
- 10.2 Etikkutvalget bekrefter skriftlig til innsender at klagen er mottatt og til behandling i utvalget.
- 10.3 Utvalget informerer den som er innklaget om innholdet i klagen.
- 10.4 Etikkutvalget ber om skriftlig uttalelse fra den innklagede.
- 10.5 Etikkutvalget kan innkalle partene til et møte der saken drøftes.
- 10.6 Etikkutvalget bestreber god ivaretagelse av alle parter i saken.
- 10.7 Etikkutvalget behandler klagen og gjør sin vurdering og tilråding i saken.
- 10.8 Etikkutvalget oversender saken med konklusjon og tilråding til styret, som fatter endelig vedtak
- 10.9 Ved søknad om fornyet medlemskap etter eksklusjon skal saken behandles av etikkutvalget før styret fatter beslutning.